

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoCsp/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6217206014
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6217206014.6

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovovej a JUDr. Jozefa Zlochu, v spore žalobcu L. X. U., H., V. XX, XXX XX Z., N. XX XXX XXX, proti žalovanému O. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XX/XX, XXX XX P., o zaplatenie 599,47 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 12Csp/123/2017-438 zo dňa 26. septembra 2019 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 64,96 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

Žalobcovi voči žalovanému náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Veľký Krtíš (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 26. septembra 2019 žalobcovi proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 43,20 %.

1.1. Z dôvodov rozsudku vyplýva, že žalobca sa žalobou podanou dňa 14.08.2017 domáhal zaplatenia sumy 599,47 eur spolu s úrokom vo výške 28 % ročne zo sumy 835,65 eur od 27.07.2017 do 12.10.2017, zo sumy 729,74 eur od 13.10.2017 do 12.10.2017, zo sumy 674,47 eur od 13.10.2017 do 18.10.2017, zo sumy 624,47 eur od 19.10.2017 do 18.10.2017, zo sumy 599,47 eur od 19.10.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania. Okresný súd rozsudkom č. k. 12Csp/123/2017-320 zo dňa 19.02.2019 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 269,47 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 43,20 % a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 11Co/117/2019-410 zo dňa 18.07.2019 rozsudok okresného súdu vo výrokoch o trovách konania (tretí a štvrtý výrok) zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že pre rozhodovanie o trovách odvolacieho konania pri zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie platí právna úprava Civilného sporového poriadku zakotvená v § 396 ods. 3, ktorá zodpovedá ustanoveniu § 224 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016. Zrušením rozhodnutia súdu prvej inštancie sa končí konanie na odvolacom súde, nie však na súde prvého stupňa. Trovy konania vzniknuté v pôvodnom konaní pred súdom prvej inštancie, v odvolacom konaní a v novom konaní na súde prvej inštancie tvoria jeden celok nových trov konania pred súdom prvej inštancie. O nároku na ich náhradu aj o ich výške potom rozhoduje okresný súd ako o jedinom celku v novom rozhodnutí o veci bez rozlišovania nákladov vzniknutých v jednotlivých konaniach vo výroku.

1.2. Súd prvej inštancie v rozsudku, ktorým rozhodol iba o trovách konania (v poradí druhom) uviedol, že hodnota sporu nepresahuje čiastku 1.000,- eur, ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia a skutkové tvrdenia strán nie sú sporné. Postupoval preto podľa § 297 Civilného sporového poriadku

(ďalej len „C. s. p.“) a pojednávanie na prejednanie sporu nenariaďoval, rozsudok vyhlásil verejne dňa 26.09.2019. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania (prvostupňového a odvolacieho konania) aplikoval § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 C. s. p., pričom vychádzal z čiastočného úspechu žalobcu v spore. Žalobca sa domáhal zaplatenia celkovej sumy 690,43 eur (599,47 eur istiny a 90,96 eur vyčísleného úroku). Konanie bolo čiastočne zastavené o zaplatenie sumy 225,- eur istiny, ktorú žalovaný žalobcovi zaplatil po podaní žaloby, čo v tejto časti predstavuje úspech žalobcu. Okresný súd konanie zastavil aj v časti 28 % úroku ročne zo sumy 835,65 eur od 27.07.2017 do 12.10.2017 vo výške 49,96 eur, zo sumy 729,74 eur od 13.10.2017 do 12.10.2017 vo výške 0,- eur, zo sumy 674,47 eur od 13.10.2017 do 18.10.2017 vo výške 3,10 eur, zo sumy 624,47 eur od 19.10.2017 do 18.10.2017 vo výške 0,- eur, spolu vo výške 53,06 eur pre späťvzatie žaloby bez udania dôvodu. Súd prvej inštancie žalobcovi priznal nárok na zaplatenie sumy 269,47 eur istiny a v časti o 105,- eur istiny a vyčísleného úroku 37,90 eur (zo sumy 599,47 eur od 19.10.2017 do 23.11.2017 vo výške 16,65 eur, zo sumy 524,47 eur od 24.11.2017 do 21.12.2017 vo výške 11,26 eur, zo sumy 449,47 eur od 22.12.2017 do 19.01.2018 vo výške 9,99 eur) žalobu zamietol. Celkovo bol potom žalobca úspešný v časti 494,47 eur istiny a neúspešný v časti 105,- eur istiny a vyčísleného úroku 90,96 eur. Žalobca podľa okresného súdu dosiahol úspech v rozsahu 71,60 %, žalovaný 28,40 %, z čoho vyplýva čistý úspech žalobcu 43,20 %, preto mu potom priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 43,20 % s tým, že o výške tejto náhrady v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal žalobca odvolanie z dôvodu uvedeného v § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku, pretože súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Za nesprávny postup súdu prvej inštancie označil, že pri určení hodnoty sporu neprihliadal iba na žalovanú istinu priznanú žalobcovi v celom rozsahu. S poukazom na uznesenie NS SR sp. zn. 6Ob0 243/2007 z 27.11.2008, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoPr/2/2016 z 27.07.2016, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12Co/145/2017, 25Co/40/2018, 25Co/90/2018, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/70/2018 a Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/52/2019 navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle § 388 C. s. p. zmenil a uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi plnú náhradu trov konania aj trov odvolacieho konania vo výške súdneho poplatku.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril tak, že bola aplikovaná zásada úspechu vo veci. Žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu a žalovaný má plný úspech, ak je žaloba v plnom rozsahu zamietnutá. Ak boli predmetom konania viaceré samostatné nároky, právna prax dospela k záveru, že úspech žalobcu v spore ohľadom niektorého nároku nemôže založiť právo na náhradu trov konania, ktoré vznikli v súvislosti s ďalším nárokom, ak v tomto žalobca nebol úspešný (pomerované výrokom rozhodnutia a žalobného petitu). V prejednávanom spore žalobný petit nepozostával z dvoch samostatných nárokov, ale každý neúspech žalobcu ohľadom príslušenstva žalovanej sumy nemôže byť bez ďalšieho prehliadaný, resp. paušálne považovaný za neúspech v pomerne nepatrnej časti s následkami uvedenými v § 255 ods. 2 C. s. p. Poukázal na rozhodnutie publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. 116/1967 aj na názor Krajského súdu v Prešove vyslovený v uznesení sp. zn. 10Co/26/2017 zo dňa 29.03.2017, ktorý zdôraznil, že pokiaľ príslušenstvo pohľadávky netvorilo nepatrnú časť, je správny postup súdu príslušenstvo zohľadniť pri náhrade trov konania; tento súd pritom odkázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo 1/2014 z 27.04.2014. Žalovaný navrhol potvrdenie rozhodnutia súdu prvej inštancie a uplatnil si právo na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalobca reagoval na vyjadrenie žalovaného zotrvávajúc na svojom stanovisku, že súd prvej inštancie nemal pri posudzovaní úspechu a neúspechu v konaní prihliadať na úspech aj v časti príslušenstva, ale iba na žalovanú istinu; poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13Co/14/2019-215 zo dňa 28.06.2019.

5. Odvolací súd po zistení, že odvolanie podala včas strana sporu proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2, § 357 písm. m) a § 362 ods. 1 C. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach odvolania žalobcu (§ 380 ods. 1 C. s. p.) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p. a contrario) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie z nižšie uvedených dôvodov zmenil (§ 388 C. s. p.).

6. Odvolací súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol nesprávnou formou rozhodnutia. Verejne vyhláseným rozsudkom súd v zmysle 212 ods. 1 C. s.

p. rozhoduje iba vo veci samej, rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania rozhodnutím vo veci samej nie je. Nebol preto najmenší dôvod, aby súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania rozsudkom, a to ani v situácii, keď bol odvolacím súdom zrušený výrok o trovách konania súčasťou rozsudku. Predmetom konania totiž zostali iba trovy konania. Na druhej strane toto pochybenie súdu prvej inštancie nie je tak závažného charakteru, aby bolo dôvodom pre zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd však o odvolaní žalobcu rozhodol uznesením napriek tomu, že smeruje proti rozsudku okresného súdu. Z dôvodu zachovania kontinuity a prehľadnosti súdnych rozhodnutí však odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu v záhlaví aj vo výrokovej časti tohto uznesenia označil ako rozsudok (totožne ako okresný súd).

7. V sporových konaniach sa náhrada trov konania spravuje tzv. zásadou úspechu (§ 255 C. s. p.), v zmysle ktorej strane, ktorá mala vo veci úspech, súd prizná náhradu trov konania proti strane neúspešnej. O plný úspech žalobcu vo veci ide vtedy, ak sa enunciat rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, povinnosťou súdu je náhradu trov konania pomerne rozdeliť, prípadne vysloviť, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Rozhodovanie o trovách konania sa v prípade jeho zastavenia spravuje zásadou procesného zavinenia (§ 256 C. s. p.), kedy je súd povinný skúmať procesnú zodpovednosť za zastavenie konania. V prípade, ak žalobca vezme v priebehu konania žalobu účinne späť v časti predmetu konania a v časti vo veci rozhoduje súd meritórne, z hľadiska rozhodovania o náhrade trov konania treba dovodiť, že ak je dané zavinenie žalobcu na čiastočnom zastavení konania, v tomto rozsahu nemal vo veci úspech.

8. Jedinou odvolacou námietkou žalobcu bolo posúdenie, či je do základu pre posúdenie pomeru úspechu a neúspechu strán v sporu potrebné zahrnúť aj kapitalizovaný úrok vyčíslený súdom prvej inštancie čiastkou 90,96 eur. Pri hľadaní odpovede na túto otázku odvolací súd vychádzal z prejavu vôle žalobcu pri uplatnení jeho nároku prezentovaného v obsahu žaloby. Úrok tvoriaci príslušenstvo žalovanej pohľadávky nebol žalobcom do petitu žaloby zahrnutý v kapitalizovanej forme, ale bol uplatnený len vo forme percentuálnej. Nebol preto dôvod zahŕňať tento úrok do základu pre výpočet pomeru úspechu a neúspechu trov konania (bližšie in 6Obo/243/2007 Najvyššieho súdu SR). Okresný súd preto v tomto prípade prepočtom úroku uplatneného v percentuálnom vyjadrení do jeho kapitalizovanej formy (pevnej sumy) nepostupoval správne. Pri prijatí tohto záveru odvolací súd vychádzal aj zo skutočnosti, že takto uplatnené príslušenstvo pohľadávky (kapitalizované súdom prvej inštancie na čiastku 90,96 eur) predstavuje nepatrnú časť predmetu konania (z celkovej okresným súdom vyrátanej čiastky 690,43 eur).

9. V prejednávanej spore bol úspech žalobcu v časti prisúdenej istiny 599,47 eur. Žalobca vzal žalobu späť v časti zaplatenia istiny 225,- eur pre správanie sa žalovaného (plnenie po začatí súdneho konania) čo z rýdzo procesného hľadiska predstavuje zavinenie žalovaného na zastavení konania. Predmetom konania potom zostala istina 374,47 eur, z ktorej bol žalobca v konaní úspešný v rozsahu 269,47 priznaných eur a neúspešný v rozsahu 105,- eur, o ktoré bola žaloba zamietnutá. Úspech žalobcu je preto v 494,47 eur istiny (225,- + 269,47), čo predstavuje 82,48 % zo žiadaných 599,47 eur. Jeho neúspech je 17,52 % a pomer jeho úspechu a neúspechu je 64,96 %. Odvolací súd preto žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania (v konaní pred súdom prvej inštancie) v rozsahu 64,96 %, a to do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania (§ 262 ods. 2 a § 232 ods. 3 C. s. p. per analogiam v spojení s § 234 ods. 2 C. s. p.).

10. O trovách tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd aplikujúc § 257 C. s. p. V odvolacom konaní bol odvolateľ úspešný v celom rozsahu, ale odvolací súd dospel k záveru, že mu výnimočne náhradu trov odvolacieho konania od žalovaného neprizná. Okrem spotrebiteľského charakteru sporu, kde je práve žalovaný slabšou procesnou stranou sporu je zásadným dôvodom tohto postupu skutočnosť, že rozhodnutie o odvolaní záviselo od právneho posúdenia veci založeného na úvahe odvolacieho súdu. Od slabšej strany sporu preto nemožno spravodlivo požadovať, aby znášala náklady s tým spojené. Silnejšej strane sporu v spojení s týmto rozhodnutím nevznikne neprijateľná nemajetková ujma.

11. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C. s. p.). Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C. m. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).